PIERWSZA ŁAWKA · GRAMATYKA DO MATURY · PP/PR · JĘZYK ANGIELSKI · MATURA 2027 · POZIOM PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

H. Zdania warunkowe, wish, if only, would rather i it’s time

Zdania warunkowe typu 0, I, II (PP) i III (PR), unless, as long as, provided that, in case, wish i if only, would rather, had better, it’s (high) time oraz as if / as though – w formatach środków językowych matury 2027. Sześć kart: jak oceni to CKE i wzorcowe rozwiązania, trening, zadania na poziomie matury, zadania trudniejsze i test w grupach A i B – z kluczem i zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Zdania warunkowe – jak to działa i jak oceni to CKE** Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka	4 zad. 21 pkt
2	**Zdania warunkowe – trening** Ćwiczenia krok po kroku	6 zad. 39 pkt
3	**Zdania warunkowe – zadania na poziomie matury** Środki językowe w formule matury 2027	5 zad. 23 pkt
4	**Zdania warunkowe – zadania trudniejsze** Dla ambitnych – poziom rozszerzony	4 zad. 18 pkt
5	**Test: Zdania warunkowe – grupa A** 30 minut · 18 pkt	5 zad. 18 pkt
6	**Test: Zdania warunkowe – grupa B** 30 minut · 18 pkt	5 zad. 18 pkt

JAK KORZYSTAĆ Z ZESTAWU

- Karta 1 przypomina reguły (tabele form i użycia, słowa-sygnały) i pokazuje wzorcowe rozwiązania z wyjaśnieniem.
- Karty 2–4 prowadzą od ćwiczeń krok po kroku, przez zadania w formule matury (środki językowe), do zadań trudniejszych.
- Karty 5 i 6 to równoległy test (grupa A i B) z punktacją jak na maturze.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka” zbiera reguły w tabelach, typowe błędy i test „Sprawdź się”.

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO (Dz.U. 2024 poz. 1019), informator CKE 2024/2025. Wymagania: III.1.P i III.1.R: I.1–I.14, VIII.3, XIV; informator CKE 2024/2025 – zdania warunkowe, życzenia i preferencje, spójniki unless, provided that, in case. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Zdania warunkowe – jak to działa i jak oceni to CKE

Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 21 pkt

PRZYPOMNIJ SOBIE

- **Cztery typy zdań warunkowych.** Na maturze PP obowiązują typy 0, I i II, na PR – także typ III. Formy skrócone (I'll, I'd, wouldn't, hadn't) są w pełni poprawne.

Typ	Zdanie z if	Zdanie główne	Kiedy	Przykład
0 (PP)	if / when + Present Simple	Present Simple	prawdy ogólne, reguły, rzeczy, które zawsze tak działają	If you heat chocolate, it melts.
I (PP)	if + Present Simple	will / can / may / might + bezokolicznik; tryb rozkazujący	realna sytuacja w przyszłości	If the bus is late, I'll text you.
II (PP)	if + Past Simple (were)	would / could / might + bezokolicznik	sytuacja nierealna teraz albo mało prawdopodobna w przyszłości	If I had more time, I would learn to dance.
III (tylko PR)	if + Past Perfect	would / could / might + have + III forma	przeszłość, której nie da się zmienić: żal, krytyka, „co by było, gdyby"	If we had left earlier, we wouldn't have missed the train.

- **Po if nie ma will ani would** (w zdaniach warunkowych z zakresu matury). Tak samo po when, as soon as, before, until, unless, in case, as long as, provided that: *If it rains tomorrow…* (nie: *If it will rain*), *If I had known…* (nie: *If I would have known*). Dotyczy to też grzecznej prośby *Do you mind if I open the window?* – w transformacji z tą konstrukcją na maturze PP 2024 poprawnie odpowiedziało tylko 44% zdających (sprawozdanie CKE 2024).
- **Typ II – were.** W radzie zawsze *If I were you, I'd…*. W pozostałych zdaniach w języku potocznym słyszy się też *If she was…*, ale *were* jest bezpieczniejsze. Po polsku: „gdybym miał" (forma przeszła!) → *if I had*; „gdybym wiedział wczoraj" → *if I had known* (typ III).

Spójnik	Znaczenie	Przykład	Uwaga
unless (PP)	jeżeli nie, chyba że	Unless you hurry, you'll miss the bus.	nie łączymy z przeczeniem: *unless you ~~don't~~ hurry*
as long as / provided (that) / providing (PR)	pod warunkiem, że; o ile	You can borrow my bike as long as you bring it back by six.	silniejszy, „jedyny" warunek
in case (PR)	na wypadek, gdyby	Take some cash in case the card machine doesn't work.	to zabezpieczenie, a nie warunek: działasz teraz, niezależnie od tego, co się stanie

- **if czy in case?** *I'll buy some snacks if we get hungry* – kupię dopiero wtedy, gdy zgłodniejemy. *I'll buy some snacks in case we get hungry* – kupię już teraz, na zapas. O przeszłości: *I took a jumper in case it got cold.*

Życzenie / żal	Forma	Przykład	Po polsku
teraźniejszość (PP)	wish + Past Simple / could / were	I wish I knew the answer. I wish I could drive.	Szkoda, że nie wiem / nie umiem…
przeszłość (PR)	wish + Past Perfect	I wish I hadn't said that.	Żałuję, że to powiedziałem.
irytujące zachowanie, zmiana, na którą czekamy (PR)	wish + would + bezokolicznik	I wish my brother would stop taking my charger. I wish it would stop raining.	Chciałbym, żeby wreszcie…
mocniejsze życzenie (PR)	if only + te same formy	If only I had more time! If only I had listened!	Gdybym tylko…!

- **Pułapki z wish.** Przeczenie się „odwraca": „Szkoda, że nie umiem" → *I wish I could*; „Żałuję, że poszedłem" → *I wish I hadn't gone*. Nie mówimy *I wish I would…* (o sobie – *I wish I could*) ani *would* ze stanami (*I wish I knew*, nie *I wish I would know*).

Konstrukcja	Forma	Przykład
would rather (PR) – ta sama osoba	'd rather + bezokolicznik bez to (than…)	I'd rather walk than wait for the bus.
would rather + inna osoba (PR)	'd rather + osoba + Past Simple (o teraźniejszości i przyszłości)	I'd rather you sent it today. I'd rather you didn't tell anyone. O przeszłości: I'd rather you hadn't told her.
had better (PP i PR)	'd better (not) + bezokolicznik bez to	You'd better leave now. You'd better not be late.
it's (high / about) time (PR)	+ osoba + Past Simple (krytyka: „już najwyższy czas"); + to + bezokolicznik (ogólnie)	It's high time you tidied your room. It's time to go.
as if / as though (PR)	sytuacja nierealna: Past Simple (were) / Past Perfect; realna: zwykły czas	He acts as if he were the boss. She looked as if she had seen a ghost. It looks as if it's going to rain.

- **would rather + osoba – najsłabszy punkt maturzystów.** W sprawozdaniu OKE Warszawa z matury PR 2026 transformację z tą konstrukcją rozwiązało poprawnie tylko 36% zdających. Typowe błędy: forma -ing (*rather you sending*), pominięta osoba (*rather send*), czas przyszły (*rather you will send*), dodatkowe zbędne *me*. Wzór jest jeden: **would rather + osoba + Past Simple**.
- **had better** wygląda jak czas przeszły, ale dotyczy teraźniejszości i przyszłości (ostrzeżenie, mocna rada). Nigdy z *to*: *You'd better ~~to~~ go*. Przeczenie: *had better not*.

Przykład 4. Transformacja (PP). You should leave now or you'll miss the last bus. (BETTER)
You …… now or you'll miss the last bus.
had better leave (także **'d better leave**). Po *had better* – bezokolicznik bez to. *had better to leave* – 0 pkt; *better leave* bez had – 0 pkt (brak elementu konstrukcji).

Przykład 5. Transformacja (PP). We'll go hiking if it doesn't rain. (UNLESS)
We'll go hiking …… .
unless it rains. *unless* zawiera już przeczenie, a po nim – Present Simple o przyszłości. *unless it doesn't rain* (podwójne przeczenie, zmiana sensu) i *unless it will rain* – 0 pkt.

ZADANIA

Zadanie 1. Uzupełnij zdania właściwą formą czasowników podanych w nawiasach (typy 0, I i II). ___ / 6 pkt

1. If you _____ (leave) milk out of the fridge in summer, it goes off quickly.
2. If the train _____ (be) on time, we'll be in Kraków by noon.
3. I _____ (lend) you my bike if I didn't need it myself today.
4. If Ola _____ (have) a driving licence, she could drive us to the festival.
5. Text me as soon as you _____ (get) your results.
6. If I _____ (be) you, I wouldn't post that comment.

Zadanie 2. Połącz początki zdań 1–5 z ich zakończeniami a–f. Jedno zakończenie zostało podane dodatkowo. ___ / 5 pkt

1. If you press this button,
2. Unless you charge your phone tonight,
3. If I could live anywhere,
4. Take a power bank in case
5. If we had booked the tickets earlier,

a) we would have paid half the price.
b) the screen turns off.
c) your phone runs out of battery on the trip.
d) I'd choose a small town by the sea.
e) it will be completely flat by the morning.
f) you would need it.

1 ___ 2 ___ 3 ___ 4 ___ 5 ___

Zadanie 3. Oceń, czy zdania są poprawne (P), czy zawierają błąd (F). ___ / 6 pkt

1. If it will snow tomorrow, the school trip will be cancelled.	**P**	**F**
2. I wish I could speak Spanish.	**P**	**F**
3. You'd better to call your mum.	**P**	**F**
4. Unless you don't hurry, you'll miss the bus.	**P**	**F**
5. It's time we went home.	**P**	**F**
6. If I had known about the party, I would have come.	**P**	**F**

Zdania warunkowe – trening

Ćwiczenia krok po kroku

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 39 pkt

Zadanie 1. Przyporządkuj zdania do typu zdania warunkowego. Wpisz litery zdań do właściwych kolumn. ___ / 8 pkt

a) If you don't water plants, they die. b) If the shop is open, I'll buy some bread.
c) If I were taller, I'd play basketball. d) If she had asked me, I would have helped.
e) Water boils if you heat it to 100°C. f) We'll miss the start unless we leave now.
g) What would you do if you found a wallet?
h) If they hadn't missed the penalty, they would have won.

typ 0	typ I	typ II	typ III (PR)

Zadanie 2. (PR) Krok po kroku: połącz informacje w jedno zdanie warunkowe typu III. 1) Zamień fakt na jego przeciwieństwo (twierdzenie ↔ przeczenie). 2) Po if wpisz had + III formę. 3) W drugiej części wpisz would / could have + III formę. ___ / 5 pkt

1. I didn't set an alarm. I overslept. → If I _____ an alarm, I _____.
2. Kasia forgot her ticket, so she couldn't get into the concert. → If Kasia _____ her ticket, she _____ into the concert.
3. We took the wrong exit, so we got lost. → If we _____ the wrong exit, we _____ lost.
4. It rained all day, so the match was cancelled. → The match _____ if it _____ all day.
5. You didn't tell me you were ill, so I didn't visit you. → I _____ you if you _____ me you were ill.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 3. Wybierz właściwy spójnik z nawiasu i wpisz go w lukę. Zdania 4 i 6 – poziom rozszerzony. ___ / 6 pkt

1. I'll lend you my notes _____ **(as long as/unless)** you give them back by Friday.
2. I've packed some sandwiches _____ **(in case/unless)** we get hungry on the way.
3. You can't go to the party _____ **(unless/if)** you finish your project first.
4. We'll start the barbecue at six, _____ **(provided that/in case)** the weather is good.
5. _____ **(If/Unless)** it doesn't stop raining, we'll stay at home.
6. I always carry a spare pen _____ **(in case/provided that)** mine runs out during a test.

Zadanie 4. Przekształć zdania, używając *I wish* lub *If only*. Teraźniejszość → Past Simple / could; przeszłość → Past Perfect (PR); irytujące zachowanie innych → would (PR). ___ / 6 pkt

1. I'm sorry I don't live closer to school. → I wish I _____ closer to school.
2. It's a pity I can't come to your party. → I wish I _____ to your party.
3. My neighbour keeps playing loud music at night. It's so annoying! → I wish my neighbour _____ loud music at night.
4. I regret buying such expensive trainers. → I wish I _____ such expensive trainers.
5. Why did I tell Marta my secret? → If only I _____ Marta my secret!
6. It's a shame you aren't here with us. → I wish you _____ here with us.

Zadanie 5. Uzupełnij zdania właściwą formą czasowników z nawiasów. Jeśli to konieczne, dopisz *to* lub *not* we właściwym miejscu. ___ / 7 pkt

1. It's high time you _____ (start) revising for your exams.
2. I'd rather you _____ (not / mention) this to anyone.
3. You'd better _____ (not / be) late again, or Mr Nowak will be furious.
4. I'd rather _____ (stay) in tonight than go to the cinema.
5. He spends money as if he _____ (be) a millionaire.
6. Come on, it's time _____ (go) home.
7. Would you rather we _____ (meet) at the café or at the station?

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zdania warunkowe – zadania na poziomie matury

Środki językowe w formule matury 2027

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 23 pkt

Zadanie 1. [PR] Przeczytaj tekst. Dla każdej luki wybierz odpowiedź, przy której tekst będzie logiczny i poprawny gramatycznie. Zakreśl A, B, C albo D. ___ / 5 pkt

Should I take a gap year?

Hi everyone! I'm in my last year of secondary school and I can't decide what to do next. If I **(1)** _____ straight to university in October, I'll probably study IT, like my older brother. But to be honest, I wish I **(2)** _____ what I really want to do.

My parents say I can't take a year off **(3)** _____ I find a job and save some money first. My best friend took a gap year and worked in a hotel in Ireland. She says it was the best year of her life. I would love to do the same if I **(4)** _____ enough money. Mum keeps telling me I'd better **(5)** _____ my decision soon, because the application deadline is in January. Any advice?

Tekst własny

1.1. Luka (1) ___ / 1 pkt

A. will go **B.** would go **C.** go **D.** went

1.2. Luka (2) ___ / 1 pkt

A. am knowing **B.** knew **C.** know **D.** have known

1.3. Luka (3) ___ / 1 pkt

A. if **B.** although **C.** in case **D.** unless

1.4. Luka (4) ___ / 1 pkt

A. had **B.** will have **C.** would have **D.** has

1.5. Luka (5) ___ / 1 pkt

A. making **B.** to make **C.** made **D.** make

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 2. Uzupełnij każde zdanie z luką tak, aby znaczyło to samo co zdanie wyjściowe. Użyj wyrazu podanego WIELKIMI LITERAMI i nie zmieniaj jego formy. W lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazem podanym. Liczy się pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna. ___ / 4 pkt

1. It's a pity I don't have a bigger room. (WISH)
   I _____ a bigger room.
2. You should apologise to Kuba before the match. (BETTER)
   You _____ to Kuba before the match.
3. If you don't take your medicine, you won't get better. (UNLESS)
   You won't get better _____ your medicine.
4. I don't know her address, so I can't send her an invitation. (KNEW)
   If I _____ send her an invitation.

Zadanie 3. [PR] Uzupełnij zdania, używając wyrazów z nawiasu w odpowiedniej postaci. Zachowaj ich kolejność; w razie potrzeby dopisz inne wyrazy, tak aby zdanie było logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazami z nawiasu. ___ / 5 pkt

1. Honestly, I'd _____ (rather / you / not / share) my photos without asking.
2. If the referee _____ (not / notice / foul), we would have won the match.
3. It's high time the council _____ (do / something / about) the potholes on our street.
4. I took an extra jumper _____ (case / it / get) cold in the evening.
5. She looked at me _____ (if / I / say) something terribly rude.

Zadanie 4. [PR] Uzupełnij zdania, tłumacząc na angielski fragmenty podane w nawiasach, tak aby zdania były logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów. ___ / 4 pkt

1. _____ (Gdybym wiedział), I would have bought you a present.
2. I _____ (wolałbym, żebyś nie mówił) anyone about it.
3. It's _____ (już najwyższy czas, żebyśmy kupili) a new washing machine.
4. _____ (Żałuję, że nie poszedłem) to the party last night.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Zdania warunkowe, wish, if only, would rather i it's time – reguły, zadania maturalne i test – matura 2027 z angielskiego

Podgląd pokazał 8 z 26 stron. Pełna wersja: 26 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Zdania warunkowe – jak to działa i jak oceni to CKE – 4 zadania, 21 pkt
- Karta 2: Zdania warunkowe – trening – 6 zadań, 39 pkt
- Karta 3: Zdania warunkowe – zadania na poziomie matury – 5 zadań, 23 pkt
- Karta 4: Zdania warunkowe – zadania trudniejsze – 4 zadania, 18 pkt
- Karta 5: Test: Zdania warunkowe – grupa A – 5 zadań, 18 pkt
- Karta 6: Test: Zdania warunkowe – grupa B – 5 zadań, 18 pkt Karta 1 pokazuje, jak to działa i jak oceni to CKE, z wzorcowymi rozwiązaniami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/matura-2027-angielski-gramatyka-pp-pr-zdania-warunkowe-wish-if-only-would-rather-i-t